

Eloffzetési feltételek:

Egész évre 4 ft
Felévre 2 „
Negyed évre 1 „

OROSHÁZA

Hirdetési díjak:

Hirdetések a legújabbnyolcban számítottak.
A „nyitány”-ban a havi 15 kr.
Hivatatos hirdetések, a hivatatos lap szabályának felület köze betűk
Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban az állás szerint.

Hetilap a megyei, községi, ipar és társadalmi élet köréből.

Szerkesztőség Orosházán:
Pósta-utca. Erneszt ház, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Megjelenik hetenként vasárnap.
Egyes szám ára 10 kr.

Kiadóhivatal:
Böhm és Patzauer könyvnyomdája, hova ez előfizetési pénzek küldendők.

Megyei ügyek.

Békésmegye árvaszéki elnökének jelentése az általa megvizsgált községi árvatárak állapotáról.
(Folytatás.)

K. - Ladány.

Szeghalomról hazafelé jövet K.-Ladányban ejtettem meg a kötvények számbavételét. Holott az ide IV. alatt csatolt összeírás szerint egy a könyveket, mint a kezelést dícsereget érdemlő biztossággal és pontossággal találtam vezetve; a múlt évi kamatok is mind beszéde, bekönyvelve. Az árvák követelési fedezete 28,179 frt 58 kr az árvák követelése 27,592 frt 58 kr, tehát van tartalék 487 frt. Takarékpénztárralag kezeltek ezen összegből 600 frt. Van tűzmentes Vertheim kasszája

Gyoma.

Szeghalomról és K.-Ladányból jövet megállapítottam Gyomán, holott szintén minden tekintetben rendes kezelést találtam, a kötvényeken az V szerint biztosítva vannak a fedezeti összegek. 21 darab kötvény van, mely betáblázással lenne biztosítandó, ezek közül 2 felmondva van, t. i. a Jánosi adósságai: 4 per alatt áll, a többi 15 kötvény olyan, melyet a közelebb megejtett tárgyalás és osztály alkalmával kapnak a kiskorúak, melyek a telekkönyvi átiratások lesznek egyidejűleg az átiratással bekebelezve. Az árvatár követelési tőkéje 80,847 frt 15 kr, fedezet 83,101 frt 15 kr. a felesleget tevő összeg 2254 frt tartalék-tőkét képez. Van tűzmentes helyiség a pénztár részére, a gyomai takarékpénztárba 4500 frt.

Endrőd, febr. 5. 6. 7.

Endrődre általmenvén Gyomáról, hozzákezdtém itt is a könyvek átvizsgálásához, melyeket Harsányi 2-od jegyző ur vezetése alatt pontossággal és rendszeresen vezetve találom.

Az adósok főkönyvét VI. szerint elővettem s a könyveket a szerint megvizsgálván, úgy találtam, hogy ezek közül az 1-ső folyó szám Barta István 218 frt 91 kr, tőke 28 frt 20 kr. kamat. 4-ik folyó szám Timár Gy. János 704 frt 72 kr tőke, 91 frt 82 kr. kamat. 6-ik folyó szám ifj. Gácsi P. Pál 205 frt 3 kr. tőke, 13 frt 68 kr. kamat. 7-ik folyó szám Kojik János 149 frt 31 kr. tőke, 19 frt 41 kr. kamat. 8-ik f. szám H. gedüs P. János 183 frt 21 kr tőke, 23 frt 69 kr kamat. 9-ik f. szám Gomkötő Ferencznek 191 frt 69 kr. tőke, 24 frt 79 kr kamat. 10-ik f. szám Ujvári István 109 frt 60 kr. tőke, 14 frt 13 kr. kamat. 11-ik f. szám Giricz Györgyné 22 frt 81 kr. tőke, 2 frt 95 kr. kamat. 12-ik f. szám Taták Pál 274 frt 43 kr. tőke és 35 frt 50 kr. kamat. tőke és kamat összesen 3213 frt 91 kr. S így ezen semmit érő kötvények, melyek míg egyrészt örökös zavart idéznek elő a kezelésnél, azáltal, hogy a kamatszaporulatok is évtized óta vezetettvén, oly tételeket mutatnak, melyek egy az, hogy nem valódiak, mert egy garast sem érnek, más részről a kimutatásba folytonosan kompromitálják a községet mint a megye közönségét, felkelletvén őket mint örökös restancziákat folyvást tüntetni e kimutatásban, mely azután az egész megyei árvatári kimutatást úgy tünteti fel, mintha állandó restancziával kezeltenének az árvatár megek.

Ennélfogva elrendelőnek véltem, hogy e csatolt kimutatás szerint téven az árvák követelését fedező pénz az 1876-ik év végén beadott mérleg és számadás szerint 37719 frt 9 kr, míg az árvák követelése téven csak 34675 frt 97, tehát felesleg álló tartalékalap 3043 frt 12 kr. e fent jelzett 13 tétel alatt álló kötvényekből pedig teljesen behajthatlan levő kötvények s azok kamatai összege teszen 2000 frtot; ezen 2000 frt értékű kötvények fedeztessenek a 3043 frt 12 kr. tartalékalapból, s még akkor is marad 1043 frt tartalékalapnak, ezen rossz kötvények vagy a községnek adassanak által mint értéktelenek, vagy elküldömtve világlatba tartassanak azon időre, hogy ha valamely adósnak még valaha valami keresménye lenne, melyből ezen tartozást bár részben is visszavehetnék rajta s ez érdemben az árvaszekhez indokolt jelentést tegyenek.

Többnyire a kötvényeket helyesen rendbe találtam, de a tavalyi kamatokból még akkor is tetemes összegek lévén behajthatlanul, az előjáróknak meghagytam, hogy azoknak behajtása körül nagyobb és kellő erőt fejtsenek ki polgártársaik érdekében s kik makacsok, azoktól a kölcsönt beszédeve tegyek azt a megyei takarékpénztárba, hol biztosan kamatozik részökre.

(Vége következik.)

A növevelésről.

(Folytatás.)

Ha valami, úgy a ruházat az, mi legnagyobb mértékben megérdemli a figyelmet, s ez a növevelésnél éppen nem utolsó dolog, mit annak, a ki nevel, tekintetbe vennie kell. Alig van ugyanis tárgy, melyről oly gyakran s sokszor oly kiméletlenül nyilatkoznak az emberek, kivált a férfiak, mint éppen a női hiuság s fényűzés. E két kinövés pedig alig talál valamiben gazdagabb kifejezést, mint éppen a ruházatban. És a panaszok, melyek a férfiek s családok ajkairól e miatt gyakorta hangzanak, gyakran nagyon is jogosultak. Ki ne ismerne családokat, melyeknek vagyona uszályokon uszott el, s ki ne tudná, hogy a ruhával tett fényűzés miatt nem egy családnak jóléte s ezzel együtt nyugalma, boldogsága jutott tönkre? Így tehát nem lesz felesleges erről is néhány szót kockáztatnunk.

Hogy mikor kezdtek az emberek ruhát viselni, azt pontosan meghatározni lehetetlen, az azonban nagyon valószínű, hogy a ruha az ő világban inkább csak a külsőnek az idő viszonyosságai ellen szolgált védelmül, míg később, midőn az ember mindinkább kezdett tisztultabb erkölcsi nézetei által az állatvilágból kiemelkedni, s a jó és rossz mind teljesebb tudatára jönni, az öltözék már a belső ember szolgálatába is szegődött, s míg egyrészt az erény védője, addig másrészt a bűn takarója vala, és az így van még most is.

Ennélfogva aztán míg az öltözék anyagát inkább az éghajlat — az évszak — s anyagi körülményekkel, addig annak alakját inkább erkölcsi világunkkal s műveltségünkkel lehet kapcsolatba hozni. Azt ugyanis, hogy télen melegebb, nyáron pedig könnyebb ruhát viselünk, hogy az éjszaki zord országokban általában melegebben, a déliekben pedig könnyebben öltözködnek az emberek az időjárás s a klíma határozza meg, de hogy milyen legyen a ruházat színe, alakja, valjon fehér avagy fekete, s valjon egy vagy száz fodrot illesszünk reá, annak a klímával, az évszakkal s időjárással vagy éppen semmi, vagy csak nagyon csekély s alig számba vehető köze, s ez inkább műveltségünk s lelki állapotunk kifolyása.

Hogy mikép öltözködünk, azaz voltaképen a nő mikép öltözködjek, ebben zsinórmértékül szol-

gál nála vagy a józan ész, vagy pedig a hiuság. Hol az öltözködést a józan ész szabályozza, ott a ruházat összhangban lesz a korral, klímával, ranggal, vagyonnal, személyiséggel s nemzetiséggel, hol ellenben a ruháintákat a hiuság szabja, ott a ruha uszálya gyakran nagyon sötét sallangokkal van terhelve, minők a vagyoni s erkölcsi bukás, a koldusarisznya s elégedetlenség, a rongy és a nyomor.

Nem mellőzhetjük el, hogy itt legalább pár szóval ne mutassunk korunknak a ruházatban egyre terjedő veszélyes fényűzésére. Nem tartozunk azokhoz, kik minden áron a régi világot, mely a mostanival egybehasonlítva sok tekintetben csakugyan egyszerű, dícsérik, nem tartozunk azokhoz sem, kik nem mulasztják el a fényűzést uton-utfélen ostromozni, de végül nem tartozunk azokhoz sem, kik a divatnak, különösen a női divatnak esküdt ellenet. Eppen nem, mert a mi az elsőt illeti elismerjük, hogy kezdve a paradicsomi fügefalevélről a párisi legutolsó divatig, minden kornak megvoltak a maga divatbábjai, ugyszintén elismerjük ama latin közmondás jogosultságát: „tempora mutantur et nos mutamur in illis.” A másodikra nézve azt jegyezzük meg, hogy nem minden a mi fényűzés színével bír, valóban fényűzés is, s ismét sok, a mi nem látszik annak mégis az. Így ha a gazdag drága öltözékben jár, ez még nem fényűzés, ő teheti a nélkül, hogy ez által családjá szüvedne, de ha a szegény úgy akar öltözködni, mint a gazdag, az már fényűzés, a tiszta s csinos ruha még nem fényűzés, de a cifra s tarka-barka, az már igen. A harmadiknál pedig nagyon bajos határvonalat húzni, meddig menjen az ember a divat után, annyival is inkább nehezebb e határt kiszabni, a mennyiben, mint minden kornak, úgy minden állásnak is meg van a maga saját divatja, s ezek nem egyszer egyik a másikba olvadnak át. — De ha az öltözék csupán csak a tetszvágy, a hiuság szolgálatában áll, vagy ha ruházatunkban nem tekintünk sem állásunkra, sem korunkra, sem vagyonunkra, s öltözködünk, mint a gazdagok, holott nem telik, vagy pedig ha a divatnak vak uszályhordozói, vagyis jobban mondva zászlóvivői vagyunk, az már kárhóztatandó, azt mi is határozottan elítéljük. — Pedig nincs-e sok nőnél most is ugy? Sok nő öltözéke hangos kiáltással bordja a test bájjait a piacra, s mennél inkább kevesbednek e hájak, annál inkább igénybe vétetik a „művészet” s mivé lesz a nő? — kacérrá. Nincs-e ugy, hogy most vajmi kevésszer veszik figyelembe némely nők állásukat, korukat, családjuk vagyoni állapotát, ez pedig nem egy osztálynak bűne, hanem ugy van ez kezdve a pórától a hercegnőig. — A porleányok selyem kendő, bársony ruha kell, a kézműves leányának keztyű, tunic s signon és így feljebb. — Eszünkbe jut egy igen találó adoma, melyet néhány év előtt egy német humoristikus lapban olvastunk. A polgári bálban egy diványon gazdagon öltözött kisasszony támaszkodva balkarjára, merengni látszik. „Nem mondhatná meg barátom — kérdi barátjától egy vidéki fiatal ember — ki az a kedves fiatal nagysám, a ki mintha oda volna lehelve pihen a diványon és elfáradva s az angyali fejceskét kezére támasztva elmerengni látszik. Az nem az idevaló comtesse? Nem — válaszol a kérdett — az Sertési N. hentesnek leánya, ma reggel apjának segített egy pár hizót levágni s egész nap vagdalta a húst a kolbászba, s így lehet, hogy most már kissé fáradt. Itt igazán „difficile est satyram non scribere”. — És végül hány nő van olyan, ki csupa divathajszattól vezéreltetve, minden nap egy öltözködik, miszerint a divatárusok kirakataiban levő viasz-bábuktól csak annyiban különbözik, hogy néha néha beszél, azaz nagyon sokat beszél, jár-kei.

De hogy ne látszassunk határozottan elitelni ezek miatt a nőket, szívesen elismerjük, hogy a női hiuságnak egy bizonyos nemesebb pszichológiai alapja van, a nélkül azonban, hogy erről sok nő tudna valamit, sok pedig a jó alapra is rosszat épít.

(Folyt. kov.)

Hazai ügyek.

Felhívás a párisi világiállítás ügyében.

A magy. kir. kormány hazánknak az 1876. évi párisi közkiállításon való részvételét elhatározván, a kiállítási ügynek országsszerte leendő vezetője és ellátására az ország több városában működő bizottságok szerveztettek.

Miután Arad szab. kir. városa is ily bizottság székhelyül jelöltetett ki, s a bizottság itt már meg is alakult, kötelességünknek ismerjük e vidék közönségének, különösen pedig a gazdak és iparosok köreinek figyelmét e kiállításra felhívni.

Mily jelentőségük van a világtalálkozóknak egyáltalán, mily nagy horderővel bírnak a népek fejlődésére különösen, ezt bővebben fejtegetni úgy hisszük fölösleges, mert meg vagyunk róla győződve, hogy minden az ország előre haladását nagyvisező magyar hazafi tudja és érzi, hogy a néven találgatóról, melyet a művelt nemzetek a békés munkálkodás mezején adnak egymásnak, Magyarország el nem maradhat. Megjelenésünknek azonban a nemzet életképességét és haladását híven kell visszatükröznie, miszerint lássa a művelt világ, hogy időnként nem töltjük télenységben, és rohamos léptekkel igyekezünk helyrehozni azt, mit véres háboruk zaja közben töltött évszázadok alatt mulasztottunk.

Felhívjuk ennél fogva vidékünk gazda és iparosközönségét, hogy a jövő évi párisi közkiállításban részt vegyen.

A közkiállításoknak helyesen felfogott célja és saját érdekünk is azt kívánván, hogy ne annyira külső dísz és értéktelen látványosságok segítségével igyekezzünk feltűnni, hanem inkább kiállítási tárgyainknak belértéke által vonjuk magunkra a külföld figyelmét, kérjük a kiállításban résztvevni szándékozókat, hogy a gyakorlati munkát tartásuk szemük előtt, hogy azon igyekezzenek, miszerint iparunknak és gazdaságunknak életrevalóságát, gyakorlati értékét és használhatóságát ismertessék meg a nagy világgal s ne kívánják egyes magában véve talán igen érdekes, de a gyakorlati életben kevésbé elterjedt tárgyaknak kiállítását. Figyelmeztetjük továbbá az érdekelteket, hogy főképp oly cikkek kiállítása áll az ország érdekében, s anyagi haszonnal is járhat, melyek kivitelű cikkek jellegével bírnak.

A kiállítandó tárgyak bejelentésére végső határidőül folyó hó június 15-ike tüzetvén ki, kérjük az érdekelt gazda és iparos köröket, hogy a bejelentést mielőbb megtegyék sziveskedjenek.

Bejelentéslevelek az aradi kereskedelmi és iparkamara irodájába kaphatók és kívánatra a vidékre posta útján is elküldhetnek, ugyanitt a netalan kívánt felvilágosítások és értesítések is megszerezhetők.

Arad, 1877. évi május hó 28-án.

Az 1877. évi párisi közkiállítás ügyében szervezett arad vidéki bizottság.

Vásárhelyi Béla s. k., Marschall Lajos s. k., alelölök, titkár.

A kiegyezési előterjesztésekkel együtt benyújtott szeszadótörvény javaslat hazai iparunk egy jelentékeny ágát lételemében támadván meg, az

aradi kereskedelmi és ipar kamara, mielőtt a javaslat törvény ereje emeltnék, az ellen lefolyó aggályait a magyar képviselő házhoz intézett alábbi felterjesztésben adja elő:

Az aradi kereskedelmi- és iparkamara felirata a szeszadó tárgyában.

Melyen tisztelt képviselőház!

A nagy magyar királyi pénzügyminiszter által a kiegyezési előterjesztésekkel együtt benyújtott szeszadótörvényjavaslata nemcsak a közvetlenül érdekelt gyárosokat, hanem a szesztermelés fontosságát felismerő minden szakközöveget és testületet is a legnagyobb agodalommal töltött el. E törvényjavaslat oly intézkedéseket tartalmaz, melyek egyrészt közgazdaságunk egészségételen szervezetének tényét kézzelfoghatólag bebizonyítani, másfelől pedig iparunk egyik legnevezetesebb ágának megsemmisülését előkészíteni lehetnek képesek.

A tisztelettel alóírt kereskedelmi és iparkamara a közgazdasági érdekek előmozdítására hivatott törvényes testületek közgazdasági érdekek előmozdítására hivatott törvényes testületek közt az első volt, mely a vánterületi közönség és a közvetett adóknak azonos szabályozása folytán felmerülő veszélyekre utalni kötelességének tartotta, s kimutatni igyekezett, hogy nyers termeléstünknek magában nézve jövője, hogy hazánknak lassanként iparállamunk kell átalakulni, hogy gazdaságunknak önálló fejlődést kell biztosítanunk, s hogy végre azon általánossá vált meggyőződés, mely szerint hazánk és Ausztria közgazdasági érdekei összehangban vannak egymással, egy egyszerű és végzetes következményekkel bíró csalódásnál egyéb nem volt.

E kamara két év előtt kifejezett ezen nézetének első tényleges bizonyítékát a fentemlített szeszadótörvényjavaslatban látja, mert ha annak jóalkarral fogamzott alapszeme megvalósíttatnék végeredményben a célzattal tökéletesen ellentétes eredményekre vezetne bennünket.

A törvényjavaslatnak bevallott célja a szesztermelés, s különösen a mezőgazdasági szeszgyárak szaporítása lenne. Ezen törekvést a tisztelettel alóírt kamara, mely osztályérdekek mellett eddig soha sem kelt sikra, hanem eljárásában magát mindig az általános közgazdasági érdek által vezetetté, a legnagyobb mértékben tudja méltányolni. A szeszgyártás szabályozásánál oly országban, melyben a földművelés annyira tulnyomó, mint hazánkban, azon intézkedések, melyek a mezőgazdasági szeszgyárak szaporítását eszközölni lehetnek hivatva, nagyon jogosultak, s e kamara soha sem kelne egy mesterségesen, csak más fontos termelési érdekek rovására fentartható iparág védelmére, ha meg lehetne arról győződve, hogy midőn ezen iparág megsemmisíttetik, az erre jogosultabb helyen, a mezőgazdaság kebelében, a mostanihoz hasonló termelés fog biztosíttatni. A szesztermelés természeténél fogva a földművelés intenzív üzésének körébe tartozik, s ha az, mint mezőgazdasági ipar, képes lenne felvirágozni, ennek alóírt kamara, mely az illetékesek közgazdasági fontosságát kész elismerni, a maga részéről szintén csak örvendni tudna.

(Folyt. köv.)

Szőlőhegyi rendszabályok.

(Vége)

20. §. Tavasz nyitával a hernyó és szarka fészkeket minden tulajdonos leszedni és megsemmisíteni köteleztetik. A ki ezt figyelmeztetés dacára sem teljesítené, minden elhanyagolt fáért 10 krt. fizet, s amellet szükség esetén a tisztogatást a hegy bíró az ily hanyag tulajdonos költségére teljesíteni feljogosíttatik, mely költség az előjáróság által rövid úton a tulajdonostól behajtható.

21. §. Minden tulajdonos a szőlője végében eső árkokat jó karban tartani, vagy ha az árok a hegybíró engedelmével a tulajdonos által behúztatnék, — a behatolás ellen más czélszerű elgátolást alkalmazni köteles; különben joga leendő a hegybírónak a tulajdonos költségére intézkedni, s a költséget az előjáróság által az illető tulajdonostól rövid úton behajtatni.

22. §. A ki az utból, közös területből, vagy más tulajdonából tért foglal, s a hegy bíró felszólítására azt azonnal vissza nem bocsátja, a szükségké vált szemle vagy becselő küldöttség díján és fuvarján kívül, minden ölt foglalt területért, a visszabocsátás és kártalanítás kötelezettsége mellett, bírságot 20 krt. fizetni tartozik.

23. §. Árkon vagy gátakon keresztül való bejárás 20 krt. bírság terhe alatt tilalmaztatik.

24. §. A ki szüret idején kívül a II. pontban érintett időszak alatt a szőlőhegyi kaput nyitva hagyja, esetenként 40 krt. bírságot, — a ki a gyalog bejárásra alkalmazott ajtót vagy kis kaput nyitva hagyja, 5 krt. bírságot fizet.

25. §. A szüretelési idő kezdete a hegybíróval egyetértőleg az előjáróság által határozatattik meg, s hirdetés útján közzé teendő. Előbb szüretelni tilos. Aki a megállapított idő előtt szüretel, minden tilos napért 1 frt bírságot fizet.

26. §. A szőlőhegy területén talált gazdátlan tárgyak, eszközök az előjáróságnak átszámolandók.

27. §. Ha valamely szőlő birtok tulajdonosa változik, köteles az új tulajdonos a birtokba vételről a hegy bíró értesíteni.

28. §. A kenderföldök mint a szőlőskerti dűllőben lévő birtokrésztetek feletti ügyelés kötelezettsége a szegődtetéskor közgyűlésileg megállapítandó külön díjakért, ezenül is a hegybíró rendelkezése alatti csöszöket törvényes felelősség mellett illetendi.

Kelt Orosháza közsege képviselő testületének az 1874-évi aug. 29-én tartott közgyűléséből.

Horváth József s. k. Rapcsák József s. k. jegyző.

TÁRCSA.

Pünkösdi napjain.

Az orosházi első általános ipártársulat kiállítása és bálja.)

Hogy nem mindig „nagy emberek művelnek nagyot” — igazolja az orosházi első általános ipártársulat szerényen működő választmánya, mely nem tudományos és lángelméjű elemekből, hanem egyszerű iparosokból áll, kik versenyképesség öntudatával a jövőt biztosítani óhajtván, pünkösdi napjain tanonczmunka-kiállítást rendeztek, mely habár egyelőre kisszerű volt is, azok által mégis, kik megtekintették, dicséretes törekvésnek jelenségét látták, — a kiállítókra nézve pedig emlékezetes ünnepélynek ismertetett el.

Hogy megadjam a társulatnak ezen tetteért az érdemet, sorrendben fogom csekély erőmhöz képest jelezni az ünnepély lefolyását.

Iparos fiatalágunk fejlődésére nagy befolyásu ezen társulati intézkedés pünkösdi első napján tartott közgyűlésen nyert élénk kifejezést.

A társulat buzgó elnöke Lichtenstein József leköszönése folytán megtartott választásnál, mely a társulat védelmére t. Eördögh Lajos és védőügyésze t. Foltiny Ignác urak jelenlétében folyt le, — titkos szavazás útján, szótöbbséggel elnökül Szemenyei Mihály ur lett elválasztva.

Midőn az elnöki széklet az új elnök elfoglalta, Bille Adolf jelentést adott a másnap megtartandó kiállításról és az iparcélok előmozdítására rendezett tanczvizgalmak előmunkalatairól. — Ezen jelentés a közgyűlés által helyeseltetvén, — egyéb társulati ügyek elintézésé után a gyűlés feloszlott.

Pünkösdi másodnapján 7 órákor szép rendben látjuk felállítva a kiállításra szánt cikkeket, hét iparszakma volt kiállítva 24 tanoncz által; és pedig: Szabó, cipész, nősabó, kalapos, ko-

vács, asztalos és nyomdász. A 21 tagu szakosztályokra alakult bizottság reggeli 8 órákor fogott a bírálatokhoz, — s 10 órára befejezván munkálatát a szakbizottságok együttes gyűlésében megállapítottak a jutalmak is.

A bírálat bevégeztével tömeges látogatásnak örvendett a tanonczok szerény kiállítása, — ezen nagymérvű érdekelttség a mily elégtételt adott az eszmének és czélnek, oly buzdítólag hatott a versenyre kelt tanonczok jövő igyekeztére.

Az első érdemet és egy arany díjat nyerte: Pusztay Lajos asztalos tanoncz egy nagy gabonarostáért.

Második díjat nyertek: Kovács György kovács egy lökörmvasalás, egy körző, és egy fejszért. — Hamza István szabó két mellényért. — Vallaczkay János cipész egy kis fűzőtopánért. — Kulcsár József nősabó egy kis uri diszruháért. — Oskovits Ferenc kalapos kalapokért. — Veres Lajos nyomdász nyomdai munkáért.

Harmadik díjat nyertek: Supkégel Gyula asztalos tanoncz egy kanapésasztal és asztaltálczáért. — Szabó István szabó mellényért. — Szabados Gyula szipész női topánért. — Kohn Vilmos nyomdász nyomdai munkáért. — Tar János asztalos varróasztalért. — Horváth István szabó mellényért. — Sverla Lajos szabó nadrágért. — Kurdi Pal cipész női cipőért. — Plon Gyula nyomdai munkáért és Krapó János asztalos pipartóért.

Negyedik érdemet nyertek: Balogh József szabó mellényért. — Megyaszai József szabó mellényért. — Bartos Kalman szabó egy öltözéért. — Vacsuk Sándor cipész leánytopánért. — Novák Mikály szabó mellényért. — Ilvovszky János cipész férfi cipőért. — Klimasz Sándor asztalos varróasztalért. — Okker Mihály cipész leánycipőért.

A tanonczok, kik a bírálat alatt behívtak, hogy a hozzájuk intézett kérdésekre megfeleljek,

nek, égtek a vágytól, megtudni, ki lett kitüntetve, mily jutalomban részesíttetik.

Csak a déli harang volt képes megritkítani a látogatók nagy tömegét, mely azonban délután 1 órákor mind nagyobb számban mutatkozott.

A jutalmak kihirdetése és egyuttal kiosztása d. u. 5 órára volt kitűzve. — Ez volt a kiállítás legünnepelesebb momentumuma.

A bírálat és a kiállítást rendező bizottság d. u. 4¹/₂ órákor külön vonulván, védelnök urnak önzetlen pártfogásáért köszönet szavaztatott.

Védelnök ur meleg szavakban tett ígérete, hogy úgy, miként eddig, ezután is erejéhez képest pártfogolni fogja a társulatot s különösen akkor, ha ily közhasznú intézmények körüli mozgalom mutatkozik, mint éppen ez alkalommal.

Ezután a bírálat bizottságnak a jutalmak kiosztására vonatkozó jelentése lett felolvasva. Ennek végeztével átadattak a kiállítási bizottság elnöke által a kiosztásra szánt jutalmak a társulat védelnökének.

A kiállítás színhelyén a körbe állított tanonczok várakozásteljes nyugtalan tekintetével találkoztunk.

Védelnök meleg szavakban röviden jelzé az ünnepély keletkezését, annak nagy horderjét a jövőre nézve, dicséretet mond a társulatnak ezen kezdeményezésért, és buzdítólag szól a jutalmat nyert ifju nemzedékhez, intvén őket, hogy szorgalom és kitartás által juthat szép Magyarországnak azon színvonalra, melyen Angol- és Franciaország áll most az ipar terén.

Mély csend állott be néhány perczig, míg a jutalmat nyertek sorrendben előhívatván s az oda ítélt díjat a védelnök urtól átvették, mire általános öröm nyert élénk mozgalom közt kifejezést.

Esti 8 órákor tanczvizgalmak voltak jelezve a meghívók, a kiállítás befejezésére. — Ily egyöntetű, kedélyes és fesztelen mulatságot csak iparosok képesek előállítani, méltó befejező dísz-

Vegyesek.

● **Uj orvos Orosházán.** Dr Fischer József ur Mező-Berényből ide tette át lakását. — Tapasztalatok szerzése végett sokat utazott ezen orvos urat a t. közönség figyelmébe és pártfogásába annál inkább ajánlhatjuk, mert alkalmunk volt meggyőződni azon szakértő és meleg ajánlatokról, melyek budapesti tanárok részéről birtokában vannak. Kiváló tanulmányozás tárgyává tette különösen a gyermekgyógyászatot is, s e téren bő tapasztalatokkal értékesítheti tudományát. — Lakik Strueskó Ignác ur kistéplomutezai házában.

× **Rendőrség.** Örömmel állapítjuk meg, hogy e nagy járásban személy- és vagyombiztonság elleni merénylet hosszabb idő óta fel nem merült; — öngyilkosság sem történt, s csakis az adóbehajtás van rendes medrében.

— **Ohajtás.** Kik a bírósági végrehajtások s következményeiknek fontosságát ismerik, s kik megítélni képesek, mennyire szükséges éppen ezen bírói ténynél, valamint a törvény szigorának úgy a törvény világos célzatának is helyes alkalmazása, azok okvetlen szükségét látják annak is, hogy bírósági végrehajtásoknál rendszeresített, esküvel kötelezett, de kiválóan általánosabb szakértelemmel képesített állandó becsüsk alkalmaztassanak. — Azon itt is fenálló gyakorlat, hogy községi esküdtek teljesítik a szakértelemhez kötött becsülést, hiányosnak, s a törvény célzatainak meg nem felelőnek tapasztalják. Eltekintve attól, hogy a sokoldalú teendővel túlterhelt előjáróság leginkább a kisebb és ugynevezett pusztai községekben főleg nyári időben alig áll rogtónos és gyors rendelkezés alatt, és költséges hátramaradást okoz, — nagy kárt okoz a becsülés, szakértelmet nélkülözölő hiányossága, főleg oly eseteknél, hol a lefoglalt tárgyak elszállítása is követeltetik, s az ingóságoknak felületes becsülése vagy a végrehajtást szenvedettet fosztja meg ok nélkül holnapokra legszükségesebb tárgyaitól, vagy a hitelző károsodik meg kielégítési alapjában. — Nem vitatjuk részletesebben e kérdést, s példákat sem hozunk fel, ohajtjuk, hogy illető helyről intézkedés történjék állandó becsüsk alkalmazása iránt.

— **Utaink és utcáink.** Az esőzések megszüntével hozzá fogtak már közmunkánk felhasználásához is — s így utaink majd csak rendbe jönnek, — de a községben létező posványok lecsapolása, a vizek lefolyásának czelszerű munkálata csak akkor nem lesz munkaoró prédálás, ha annak keresztvitele szakértő vezetés mellett fog eszközöltetni, — előjáróságunk egyébként hisszük, ezen igénytelen nézet nyilvánítás nélkül is, gondoskodik, hogy a munkaoró czelszerűen értékesíttessék.

— **Herczegh Géza** ügyvéd ur ügyvédi irodáját nagytezai házukból Sulyok Ede ur foutezai házába tette át.

× **Browning György** a lapjainkban többször említett angol utazó, vissza emlékezik Orosházára, hozzánk intézett levelében tudatja, hogy Kolozsváron szintén előékeny fogadtatásban részesült, s hogy az erdélyi részekben négy-öt hetet töltend.

□ **Főispán ur** ő méltósága a legközelebb mult megyei közgyűlésen Havár Dániel szarvasi,

volt e vigalom a kiállításnak minden tekintetben. — Örült a lelünk együtt láthatni a polgárság és iparosok zömét — az egyszerűség és tiszta érzület mintaképe. Nem mulaszthatjuk el jelezni, hogy községi ipar életünk ezen mozzanatát sem az előjáróság, sem a társadalom magasabb értelemben vett intelligenciája figyelemre nem méltatta. — No de se baj. — Általános közönyösségnek jele ez is! hanem a czel azért fényesen lett elérve, mert minden egyes közreműködő megnyerte jutalmát abban, hogy fáradozása az iparostanonczok iskoláztatására 80 frton felül jövedelmezett.

Kitől várjon az iparos partfogást, ha megvonja azt tőle a község lelke — az előjáróság? Már pedig hogy ily törekvést másutt nem vesznek közönnnyel igazolja az, hogy a b-csabai ipartársulat küldötte Achim János ur által figyelemre méltatta ezen még most bár zsenge, de életrevaló törekvést.

Ha megmondottuk azt, hogy ki nem érdekesítette látogatásával a kiállítást, kijelentjük azt is, hogy az orosházi kereskedő urak majdnem egytől-egyig jelen voltak.

De hol is hagytam el. Igaz! a bál — a bál olyan volt, mendom, aminőt csak iparosok képesek elidézni. Búszkék lehetünk iparostársaim, ezen tánczvizgalm fölénnybe emelt minden iparost és vele az ipart bármily szakmánál!

És milyen kitartó kedvvel mulattak az ifjak és öregek, mintha első és utolsó mulatságuk lett volna, pedig azt hiszem ilyen több is lesz.

Most még csak az van hátra, hogy az ipartársulatnak eme nevezetes és oly jól sikerült törekvéseért köszönetet mondjunk s kérjük, hogy ne nagyon hosszúra szabja azon időt, melyen oly szép czél mellett oly kellemes időt tölthessünk, mint milyen a pünkösdnapi este volt, melynek anyagi részét Mayer vendéglős jó konyhája, bora, szolgálata világos reggelig lebilincselve tartotta.

Máslay.

ifj. Fabri Károly csabai ügyvédet tiszteletbeli ügyészekké ifj. Trukker József megyei iktatót pedig tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki. — A megyei tisztikar három fiatal jeles tehetséggel gyarapodott.

— **Szabó Antal** szinigazgató társulatával községünkbe szándékozik jönni, — az előadások sorát június 3-án ohajtja megkezdeni, — reméljük, hogy elegendő bérlet ezt lehetővé teszi. Bővebben nem írhatunk most a társulatról, mert tagjait nem ismerjük, a községünkben ismeretes igazgatóról azonban feltesszük, hogy mivel községünk igényeinek megfelelő tehetségekkel fogja a pártolást kivívni.

× **Törvény.** Az országgyűlési képviselő választási kerületek új beosztásáról szóló 1877. évi X. t. czikk rendelkezéséhez képest a megyébe újabban kebelezett Sámson Földvár község és puszták képviselő választásit tekintetben az orosházi, Cséfan pusztá pedig a gyomai választó kerületben osztattak.

● **Iskola ügy.** A helybeli evang. elemi iskolákban a közzvizsgák következő rendben tartatnak meg: Május 29-én d. e. Ritter János, d. u. Golián Mihály; 30-án d. e. Kovács János, d. u. Sass István; 31-én d. u. Kovács István, d. u. Bertalan István; június 1-én d. e. Harsányi Sándor t. urak növendékeik vizsgáltatnak. A délelőti vizsgák 9. a délutániak 3 órákor kezdődnek. A népnevelés baráti tisztelettel meghívattak.

— **Az orosházi takarékpénztár** 1877-ik évi mártius havi forgalmi kimutatása. Bevétel. Előző hórol pénztár maradvány 5253 frt 25 kr. Befizetett váltókölesönök után 42866 frt. Betételek után 5253 frt 12 kr. Visszkölesönök után 23170 frt 85 kr. Előlegkölesönök után 424 frt. Jelzálogkölesönök után 20 frt. Törstetetek után 65 frt 50 kr. Letétek 1565 frt 9 kr. Vesz és nyer számlára. Befizetett váltókamatok után 1923 frt 11 kr. Előlegkamatok után 48 frt 51 kr. Jelzálog után 27 frt 38 kr. Késedelmi után 68 kr. Különfélék után 15 frt 35 kr. 2015 frt 3 kr. Összesen: 80632 frt. 84 kr. Kiadás. Kifizetett váltókölesönök után 44584 frt 23 kr. Betétek után 735 frt 22 kr. Visszkölesön fedezetek után 24666 frt 34 kr. Előlegkölesönök után 62 frt. Letétek után 1816 frt. Ossztalékok után 2382 frt. Jutalékok után 597 frt. Jutalmazások után 17 frt 56 kr. Vesz és nyer számlára kifizetett betéti kamatok után 6 frt 32 kr. Visszkamatok után 223 frt 5 kr. Kezelésiek után 30 frt 23 kr. Tiszti és szolgálattételek után 169 frt 99 kr. 129 frt 59 kr. Becapituláció 75289 frt 88 kr. Bevétel 80632 frt 84 kr. Kiadás 75289 frt 88 kr. Pénztári maradvány mint egyenleg 15342 frt 96 kr. Összes forgalom 161265 frt 68 kr. — Az orosházi takarékpénztár 1877-ik évi ápril havi forgalmi kimutatása: Bevétel. Mártius havi pénztár maradvány 5342 frt 96 kr. Befizetett váltókölesönök után 37564 frt. Előleg után 407 frt. Jelzálog után 1145 frt. Visszkölesönök után 54341 frt 99 kr. Betételek 8605 frt. Törstetetek után 110 frt. Nyer. és vesz. számla javára 1877-re Befizetett váltó kamatok után 1643 frt 96 kr. Előleg után 67 frt 29 kr. Jelzálog után 107 frt 44 kr. Késedelmi kamatok után 2 frt 32 kr. Különfélék után 2 frt 79 kr. 1823 frt 80 kr. Összesen 109378 frt 75 kr. Kiadás. Kifizetett váltó kölesönök ezimén 37523 frt. Előleg után 237 frt. Betételek után 11318 frt. 51 kr. Vegyes letételek után 25 frt 9 kr. Visszkölesön fedezetek után 50516 frt 79 kr. Letárgyakra 6 frt Ossztalékok ezimén 2548 frt 50 kr. jötekmény czélok után 30 frt. Nyer. és vesz. számla terhére 1877-re. Kifizetett visszkölesön kamataira 533 frt 59 kr. Betéti folyó kamatokra 215 frt 67 kr. Váltókamatok vissza térítése után 13 frt 38 kr. Kezelési költségek e 110 frt 36 kr. Tiszti és szolgálattételek után 169 frt 99 kr. 1042 frt 90 kr. Összes forgalom 103247 frt 79 kr. Bevétel 109378 frt 75 kr. Kiadás 103247 frt 79 kr. Pénztár maradvány 6130 frt 96 krt. — Összesen 218757 frt 50 kr.

Számadas és köszönet

az orosházi első ált. ipartársulat 1877. évi május hó 21-én tartott kiállítása es tánczvizgalmáról.

Bevétel jegyekért	132	frt.	60	kr.
Felülfizetésekből	15	"	70	"
Összesen	148	"	30	"
Összes kiadás	71	"	30	"
Marad tiszta	77	"		

Ezen összeghez felülfizettek:

Huzó Imre 40 kr. Sveighoffer Lambert 40 kr. Felix Lajos 40 kr. Daubner Pál 20 kr. Dr. Spitzer 40 kr. Konez Zsigmond 40 kr. Egy névtelen 30 kr. Bille Adolf 1 frt. 40 kr. Kis István (ács) 30 kr. Oskó Mihály 1 frt. Oskovics János 1 frt. 40 kr. Gabnai András 1 frt. Torkos István 20 kr. Kluka Józsefnő 50 kr. Varga Zsigmond 40 kr. Achim János a csabai ipartársulat küldöttje 2 frt. Spitzer B. J. 40 kr. Kohn Gyula 40 kr. Dr. Kriszthaber Mór 40 kr. Mayer Mór 50 kr. Schuberger M. 40 kr. Gottstág István 40 kr. Persai József 60 kr. Simonovics János 40 kr. Singer Henrik 40 kr. Gaál Eudre 60 kr. Vitéz Sándor 20 kr. Eördögh Lajos 40 kr. Benkő István 40 kr. Összesen 15 frt. 70 kr.

A tanonczmunka-kiállítás díjaihoz járultak Bartók M. és Felix L. czég 3 ezüst buszas, Persai József 1 ezüst frt. Mocsányi György 1 frttal; — továbbá Singer Henrik kölcsönzött a kiállításához szükségelt szőnyeget, Udvardy László álványokat, melyért fogadják úgy a t. felülfizetők, mint a szives résztvevők a társulat nevében forró köszönetünket.

A rendezőség.

Irodalom.

„Magyarország és a nagyvilág” 20-ik számu lapja következő érdekes tartalommal jelent meg: Szöveg: Hobart basa. — Egy nemes ház Kolt. (Tolnai Lajos) — Eltévészett utak. Regény. (Vértess Arnold XIX. folyt. — Ruscsuk, Nikápoly és Kars. — Egy boldogtalan története Jack Regény. Daudet Alfonz XIX. folyt. — Képek az Al-Dunáról. — Dobrudza. — Villanyos világitás. — Pénzügyi levelek. I. Az államháztartásról. (Vági Aurél) — Fővárosi tárczalévt: Tíz év. (Porzó.) — Különfélék. Sakkfeladvány. — Képrejtvény. — Szerk. üzenetek.

Rajzok: Hobart basa. — Ruscsuk. — Nikápoly. — Kars vára, Ázsiában; az alsó vár. — Képek az Al-dunáról: Bemenet a dunai szorosba. Szendrő vára Utca Ó-Orsován. Az új-orsovai török erőd. Filodina, bolgár városka. A Duna Traján hidjánál.

A „Petőfi társaság” 21-ik számu lapja a következő érdekes tartalommal jelent meg: „Az Isten áldja meg” (költemény) Endrői Sándortól — Felutazás után (elbeszélés) Margitay Dezsőtől — Egy elvetemdedt szörnyetegről (béli szemle) Balázs Sándortól. — Egy cynikus vigjátékíró (tárcza). — Humor az aktákban Mikszáth Kálmántól — Irodalom — Vegyes.

A „Viszhang” 21-ik számu lapja a következő érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Május elején. Irta Gróf Vay Sárolda. — A nőtalány. Irta Ember György — Te elhívdasz. Irta Bánfalvy Lajos. — Hazatérve. Irta Wilbrandt Adolf. — A házoló. Irta Roppius Ottó. — Viszhang. — Színházi tárcza. — Majálisok. — Mi újság? — Ország-világ. — Színház. hangverseny. — Mintaiv magyarzata. — A Viszhang 18-ik számában közölt számszójvénny értelme.

Vettük Tóth Ede összes műveire özvegy Tóth Ede előfizetési felhívását.

„A falu rossza” a „Tolnai” pályanyertes országosan ismert szerzőjének munkáira ajánlat felesleges. — A korán elhunyt költő irodalmi működése melyet a kérelmetlen halál oly korán szakított félbe, — a „Kerekkes András és Pirospanna” a „Kintornás család” a „Gyűrűs zsidó” szerzője a hazai összes sajtó közéletében részesült. — Műveinek legnagyobb része mánddig kiadatlan.

Tóth Ede összes művei három kötetre terjednek, következő tartalommal: „A falu rossza” Pályanyertes népszimű; „A toloncz” Pályanyertes népszimű; „A kintornás család” Népszimű; „Kerekkes András és Pirospanna” Népszimű; „Zrínyi Péter”; „A költő szerelme”; „A gyűrűs zsidó” s egyéb című drámák és népsziművek nagyobb töredékei; „Kaleidoscop”; Tóth Ede önéletrajza s apróbb prózai, s végre „Költemények” Az első kötethez a költő jól talált arcképe lesz csatolva.

Előfizetési díj mind a három kötetre fuzve 4 frt. díszkötésben 6 frt. Gyűjtőknek tíz előfizető után egy tiszteletpéldányul szolgál. — Az előfizetési pénzek Aigner Lajos könyvkereskedő urhoz (váci-utca 1 szám, varosház-tér) küldendők, kit ez ügy kezelésére felkeltém, és ki a beküldött pénzek s a mű pontos számlájára nézve felelősséget vállalt.

Hogy Tóth Ede összes művei megszerzését lehetőleg megkönnyítsem, az előfizetési ár kifizetését két részletben is előfogadom; felében előlegesen, felében pedig a mű megküldésekor utánvet mellet.

Azokat kik Tóth Ede arcképét szabadon bírni ohajtják, értesítem, hogy az arckép nagyobb alakban 1 frttért külön is kapható lesz.

Ismételve ajánlom ez ügyet a magyar nemzet pártfogásába! Budapest, 1877. májushavában.

Öz. Tóth Ede.

Felöl szerkesztő: **Foltiny Ignác.**
Kiadótulajdonosok **Böhm és Patzauer.**

HIRDETÉSEK.

atorkodunk

t. c. gazdasszonyainkat

egy nagy takarékoságra figyelmeztetni, mely a kávénak **füge-kávéval** együtt főzésből áll. Ezáltal kétféle előnyt nyerhetni. Az első: a kávénak íze tetelesen javul; 2-ik olcsó megszerzése megtakarítást szerez. Ennélfogva megkísérlésre fölkéretnek

valódi füge-kávéval.

Midőn minden csomag tartalmáért (aranyozott felszereléssel ellátott kávéknak) **valódiságát illetőleg 100 franktal jótállunk**, ide nyomott védjegyünket különös figyelmükbe ajánljuk.

Schmidt Viktor és fiai.

cs. k. szabadm. gyárnok **Bécsben.**

Raktár **Orosházán:**

Prag Józsefnél.

Mattoni-féle
**BUDAI KIRÁLY-
KESERÜVIZ**
MATTONI és WILLE, BUDAPESTEN
búdat keserítőforrásoknak tulajdonosai.

Fejőstehenek eladása.

Coffin Ernő tisztartó tulajdonát képező 6 drb. svajcezi, 2 drb. magyar faj fejőstehen és 1 drb. hollandi bika, f. év május hó 31-én, arnapján, délután 3 órakor a Schosberger-féle Szt.-Tornyai majorban tartandó önkényes nyilvános árverés útján fog a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett eladatni.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint az
Azienda Assicuratrice

biztosító intézet, mely legrégebb az osztrák-magyar birodalomban s mintegy 55 évi fenállása óta a legnagyobb bizalomnak örvend s

12 millió biztosítéki alappal rendelkezik,
helyi ügynökségét Oroskáza és környékére elfogadtam s

tűz-, jég- és életbiztosításokat

közvetítek.

Tekintettel a jelzett és azon körülményre, hogy a díjtelek olcsósága, valamint az ügyletek gyors és pontos közvetítése tekintetében bármely intézettel versenyeznék, kérem a n. é. közönséget ily ügyletekben becses látogatásukkal minél nagyobb számban megtisztelni, a kellő felvilágosításokkal mindenkor készségesen szolgálván.

Blantz Mór,

lakása özvegy Szeverényiné házában,
Ausländer Károly irodájában.

Földhaszonbéri hirdetés.

A békési uradalomban
mintegy **14000 hold szántóföld és legelő,** ez 200, amaz 500 holdas és nagyobb részletekben folyó évi okt. 1-től számítandó **8 évre ajánlat útján haszonbérbe adatik.**

Bérelni szándékozók ajánlatukat 1 forint banompénzzel előtva, folyó évi **juni-us 30-ig** kéretnek beküldeni a békési urad. tisztartóságához, a hol, valamint Kigyós-on is az urad. felügyelőségénél az ajánlati és szerződési feltételek megtudhatók.

Ugyancsak a békési uradalomhoz tartozó és **743 holdból álló** hosszúszigeti **szántóföld 50 holdas és nagyobb részletekben** folyó évi okt. 1-től fogva számítva **6 évre** a közelebbi **julius hó 16-án** a békési uras. háznál tartandó nyilvános **árverés útján haszonbérbe adatik.**

Az árverési és szerződési feltételek a békési urad. tisztartóságnál megtekinthetők.

Kigyós 1877 május 18-án.

Wagner János
urad. felügyelő.

Fűszerkereskedési jelentés.

Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a szerencsétlen tüzeset folytán elpusztult

fűszer-, anyag-, festék- és rövidárú kereskedésemet

átalakítva, minden igénynek megfelelőleg újonnan berendeztem, azt meg is nyitottam.

Midőn ezen körülményt a n. é. közönség figyelmébe ajánlom, nem mulasztatom el egyuttal eddigi nagyrabecsült pártfogásáért őszinte köszönetemet nyilvánítani: kérvén továbbra is fentartani ezen pártfogást, és bizalmával a jövőben is megajándékozni sziveskedjék. Igérem, hogy miként eddig, ugy ezután is főtörekvésem leendő pontos szolgálats a legjutányosabb árak által mindenkor kiérdemelni és magamévá tenni vevőim pártfogását és bizalmát.

Tisztelettel

ROSENTHAL M.

Új fakeskedés Oroskázán

Alólirottak ajánlják dusan felszerelt

épület- és tűzifa-raktárakat,

a legjobb minőségű

lécz, zsindely és deszkából,

valamint

elsőrendű kovács-kőszenet

a legjutányosabb árak mellett.

Mély tisztelettel

Neustädtl és Drucker.

Ugyanott több már használatban volt, igen jó karban lévő bolti allványok jutányosan eladatnak.

a buza piacon

a nagytemplommal szemben.

özv. Csizmadia Györgyné házában